

По-късно въ Браила професоръ Маринъ Дриновъ отъ Панагюрище, писателътъ Василъ Друмевъ отъ Шуменъ и публицистътъ Василъ Стояновъ отъ Жеравна основаватъ презъ 1870 год. „Българско книжовно дружество“, което започва да издава първото у насъ строго научно „Периодическо списание“. Съ една речъ, българскитѣ колонисти въ Ромъния, Русия и Австроунгария сж представлявали една будна емиграция, която е носѣла като авангардъ знамето на националното ни съзнание и идеята за народна просвѣта и политическа свобода.

*

Единъ отъ най-раннитѣ радѣтели за народното ни възраждане и образование, въ първата половина на 19 вѣкъ, билъ Антонъ Ивановъ Камбуровъ, търговецъ въ гр. Брашовъ и родомъ отъ гр. Сливенъ (1775—1850). Трансилванскитѣ гр. Брашовъ, разположенъ въ западнитѣ поли на Карпатитѣ, билъ въ миналото прочуто тържище за източната половина на Балканския полуостровъ. Той билъ северниятъ търговски центъръ, отъ който били изнасяни и въ който пристигали стоки по главния търговски пжтъ Букурещъ — Русе — Сливенъ — Одринъ — Цариградъ. Въ тоя градъ били установени български търговци и занаятчии още преди 19 вѣкъ. Такива имало отъ Свищовъ, Габрово, Пловдивъ и отъ Македония и минавали за гръцки търговци. Отъ Сливенъ сжщо имало цѣла колония преселници, избѣгали най-вече следъ преследването имъ отъ турцитѣ поради гръцката завѣра въ 1821 г. Много отъ тѣхъ били разпалени хетеристи, между които и самиятъ Антонъ Ивановъ. Бащата на Антона, чорбаджи Иванъ, се заселилъ въ Брашовъ около 1800 година. Тамъ синътъ се отдалъ на търговия и забогатѣлъ. Той ималъ обширни търговски връзки съ Виена, гдето билъ установенъ неговиятъ зеть—сливенецъ, Георги Думовичъ, който ималъ тамъ банкерска кантора. Антонъ Ивановъ вършелъ търговия и съ Букурещъ, дето отворилъ клонъ за колониални стоки подъ ржководството на неговия по-голѣмъ синъ Диаманти Антониадисъ. Търгувалъ е и съ Цариградъ и Атина. Въ последния градъ той ходилъ нѣколко пжти както за търговски работи, тѣй и за да навестява по-малкия си синъ Иванъ, който заемалъ висока военна служба — адютантъ на новоизбрания гръцки кралъ Отонъ*).

*) Синътъ на Антонъ Ивановъ билъ познатъ на кралъ Отона отъ Мюнхенъ, като неговъ съученикъ въ артилерийската школа въ тоя градъ. Отонъ ценѣлъ качествата му и го взелъ на военна служба.